

Република Србија
Министарство унутрашњих послова
Сектор унутрашње контроле
05.4 број: 07-6772/23 - 9
Дана 28.09.2023. године
Београд
ул. Булевар Зорана Ђинђића бр. 104

УД 1531877

На основу члана 16. став 12. и члана 38. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, број 120/04, 54/07, 104/09 36/10 и 105/21) одлучујући о захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја, потпредседника Синдиката полиције „Слога“, Драгана Жебељана, из Београда, ул. Дурмиторска број 11-15, поднетог електронским путем дана 11.09.2023. године, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, лице овлашћено за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја Весна Влајнић, по овлашћењу министра, 01 број: 2896/22-4 од 21.11.2022. године, дана 25.09.2023. године доноси следеће:

РЕШЕЊЕ

Одбија се захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја Драгана Жебељана, потпредседника Синдиката полиције „Слога“ из Београда, поднет Министарству унутрашњих послова, електронским путем дана 11.09.2023. године, као неоснован.

Образложење

Драган Жебељан, потпредседник Синдиката полиције „Слога“ из Београда, поднео је електронским путем дана 27.07.2023. године Министарству унутрашњих послова, захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја, којим је затражио да му се омогући увид и достави комплетан предмет са свим припадајућим списима који се односи на представку и формирање Радне групе која се наводи у одговору Радне групе за контролу рада полицијских службеника број: 01-011-135/23-5 од 09.05.2023. године.

Поступајући по предметном захтеву, актом Сектора унутрашње контроле, 05.4 број: 07-6772/23-6 од 05.09.2023. године, потпредседник Синдиката полиције „Слога“, Драган Жебељан обавештен је да може извршити увид у тражене списе који чине предмет наведен у захтеву подносиоца и то доласком у службене просторије поступајућег органа.

Дана 11.09.2023. године, Министарству унутрашњих послова, Сектору унутрашње контроле упућен је нови електронски поднесак Драгана Жебељана којим је затражено да му се, пре увида, доставе копије предмета путем редовне или електронске поште, те да ће, након што исте проучи, извршити увид у оригиналне списе предмета који се односи на представку и формирање Радне групе која се наводи у одговору Радне групе за контролу рада полицијских службеника број: 01-011-135/23-5 од 09.05.2023. године.

Након разматрања предметног захтева, одлучено је као у диспозитиву овог решења, из следећих разлога:

Увидом у захтев утврђено је да је претпостављени интерес јавности да зна, из члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, супростављен интересу заштите општеприхваћених правила међународног права и фундаменталних правних принципа.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацији од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тачке 1, 2, и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције или се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације.

Одредбом чл. 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информација од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 3. Закона о спречавању корупције („Сл. гласник РС“ бр. 35/19 и 88/19) прописано је да је јавни функционер свако изабрано, постављено или именовано лице у органу јавне власти, осим лица која су представници приватног капитала у органу управљања привредног друштва које је орган јавне власти. Аутентичним тумачењем одредбе наведеног члана од стране Народне скупштине Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 6/21) наведено је да ову одредбу треба разумети тако да се односи и примењује на лица која су непосредно бирања од стране грађана и лица које бира, поставља или именује Народна скупштина, председник Републике, Врховни касациони суд, Високи савет судства, Државно веће тужилаца, Влада Републике Србије, скупштина аутономне покрајине, влада аутономне покрајине и органи локалне самоуправе. У складу са овим тумачењем, лични подаци лица који се налазе у траженим списима предмета, не могу се подвести под појам јавног функционера.

Чланом 17. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“ бр. 9/2003...7/2005–испр. и „Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 12/2010 и 10/2015) прописано је да се ништа у овој Конвенцији не може тумачити тако да подразумева право било које државе, групе или лица да се упусте у неку делатност или изврше неки чин који је усмерен на поништавање права и слобода или на њихово ограничавање у већој мери од оне која је предвиђена Конвенцијом.

Чланом 16. Устава Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/2006 и 115/2021) прописано је, између осталог, да су општеприхваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни део правног поретка Републике Србије и да се непосредно примењују.

Члан 35. став 3. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода даје овлашћење Суду, односно поступајућем органу, да прогласи неприхватљивом сваку појединачну представку, односно поднесак, којим се врши злоупотреба права. Ова одредба представља само конкретизацију једног ширег начела забране злоупотребе права које је у Конвенцији садржано у члану 17.

Појам злоупотребе потребно је тумачити у његовом уобичајеном смислу – као штетну употребу неког права противно његовој сврси – сходно објективном концепту злоупотребе права, док се према субјективној концепцији захтева и постојање зле намере. У пракси Европског суда за људска права претежно је усвојено субјективно схватање, али срећу се и злонамерне представке које суд квалификује као злоупотребу. Сходно наведеном, свако понашање странке које је очигледно противно сврси права на индивидуалну представку, које је предвиђено Конвенцијом и које омета правилно функционисање суда, односно поступајућег органа, или правилно спровођење поступка, представља злоупотребу права на представку. У пракси Европског суда за људска права злоупотреба може бити садржана и у самом циљу који неко жели постићи представком, истичући да „узнемирујућа појава неодговорности и незбиљног односа према суду“ односно непоштовање суда, овде органа власти, може довести до одбацивања због покушаја злоупотребе.

Увидом у предметни захтев утврђено је да је подносиоцу захтева дата могућност да, у складу са одредбом члана 16. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја оствари увид у тражена документа пре него што одреди које су му копије докумената потребне.

Како је подносиоцу захтева омогућен увид у тражене списе на основу чл. 16 ст. 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те како исти није поступио у складу са актом овог органа, већ је малициозно захтевао да се комплетни списи предмета доставе путем поште или електронским путем ради проучавања, а пре него што би извршио увид у списе предмета, оцена овог органа је да овакво поступање подносиоца захтева представља вршење права противно сврси због које је оно установљено, односно злоупотребу права прописану чл. 17. и чл. 34 Европске конвенције о људским правима и основним слободама, услед чега је захтев подносиоца потребно одбити.

Забрана злоупотребе права, као правно начело познато свим демократским друштвима и правним поретцима, била је прописана у чл. 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“ број 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), али је исти члан брисан изменама и допунама Закона које су сада на снази. Међутим, како ратификовани међународни уговори и општеприхваћена правна правила међународног права представљају саставни део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују сходно чл. 16. Устава Републике Србије, то се и овај принцип – забране злоупотребе права може применити непосредно, сходно чл. 17. и 35. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. У том смислу, поступање подносиоца захтева у виду неодржавања позиву овог органа, заснованом на његовом захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја и на начин којим се у складу са законом удовољава захтевима подносиоца, као и учестало обраћање захтевима различите садржине, евидентно представља повреду овог фундаменталног правног принципа.

Учесталост обраћања овом органу огледа се у више десетина захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја поднетих од стране наведеног подносиоца, упућених на мејл адресу овог министарства у периоду од почетка 2023. године, којима се тражи велики број информација, често из надлежности више организационих јединица.

Поред свега наведеног, доносилац решења налази да се, у конкретном случају, ради о информацијама таквог карактера које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што у конкретном случају претежнији интерес заштите правних принципа и општеприхваћених правила међународног права у односу на претпостављени интерес јавности да зна.

Достављање тражених докумената - извештаја Радне групе за контролу рада полицијских службеника донетих у поступку контроле рада полицијских службеника Сектора унутрашње контроле и објављивања чланова радне групе, могло би евентуално убудуће утицати на њихов рад и доношење законитих одлука.

Уколико би се доставили тражени списи предмета као информације од јавног значаја, то би подразумевало обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално.

Одлука из диспозитива у складу је са ставом Уставног суда, изнетој у пресуди УЖ-989/2017, донетој на седници Већа одржаној 19. новембра 2020. године.

Став Уставног суда је да циљ лица које тражи приступ информацијама у поседу органа јавне власти мора бити вршење слободе „примања и саопштења информацијама и идеја“ другима. Уз то претходно је потребно утврдити да ли су тражене информације стварно биле неопходне за остваривање слободе изражавања. Наиме, сматра се да је остваривање права на приступ информацијама неопходна ако би њихово задржавање ометало или спречило појединца у вршењу права на слободу изражавања, које обухвата слободу да се „примају и саопштавају информације и идеје“.

У конкретном случају, подносилац захтева за приступ информацијама од јавног значаја није засновао на општем интересу, нити због чега су тражени подаци од великог значаја за наше друштво као целину и како би њихово откривање показао на који начин се врше јавни послови, те је одлучено као у диспозитиву решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења, непосредно Поверенику за информације од јавног значаја, на адреси Београд, ул. Булевар краља Александра бр. 15.

Доставити: 1. Драгану Жебељану, потпредседнику Синдиката полиције „Слога“ из Београда, ул. Дурмиторска бр. 11-15;
2. архиви.

овлашћено лице за поступање
по захтевима за слободан приступ
информацијама од јавног значаја
Весна Влајинић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР УНУТРАШЊЕ КОНТРОЛЕ

05.4 Бр. 07-6772/23-9

29 09 2023
НАЗИВ И СРЕДШТЕ ПОШЉАОЦА
НОВИ БЕОГРАД, Булевар Михајла Пупина бр.

МИНИСТАРСТВО

БРОЈ: УНУТРАШЊИХ

Предмет пошљике: ПОСЛОВА
(ОБАВЕЗНО ЛИЧНО ДОСТАВЉАЊЕ)

R03259

УПРАВНИ ПОСТУПАК
ОУП-16

Прималац:

Драган Шедеван

потпредседник синдиката пауче "СЛОГА"

Београд

ул. Зурмићорска бр 11-15

28